ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĒZEKNES TIESU NAMS

Lietas arhīva Nr.A42-01118-18/44
ECLI:LV:ADRJRTN:2018:0216.A420313817.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rēzeknē 2018.gada 16.februārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Solvita Pujāte,

piedaloties pieteicējam /pers. A/, /pers. A/ pilnvarotajai pārstāvei zvērinātai advokātei Lolitai Vinogradovai, atbildētājas Krimuldas novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes – Krimuldas novada bāriņtiesas pārstāvei /pers. B/, trešajai personai /pers. C/ un trešo personu /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ sevišķajai aizbildnei /pers. G/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta sakarā ar /pers. A/ pieteikumu par Krimuldas novada bāriņtiesas 2017.gada 20.septembra lēmuma Nr.1-6/42-2017 atcelšanu un pienākuma uzlikšanu Krimuldas novada bāriņtiesai atkārtoti izvērtēt jautājumu par /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ aizgādības tiesību pārtraukšanu /pers. C/.

Aprakstošā daļa

[1] Krimuldas novada bāriņtiesā 2017.gada 10.jūlijā saņemts pieteicēja /pers. A/ iesniegums ar lūgumu pārtraukt trešajai personai /pers. C/ nepilngadīgo bērnu /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ (turpmāk – bērni) aizgādības tiesības, jo bērnu māte jau trīs gadus nerūpējas un neinteresējas par bērniem. Līdz /pers. E/ un /pers. F/ tēva /pers. H/ nāvei bērni bija viņa aprūpē, pēc /pers. H/ nāves 2017.gada 24.maijā bērni ir /pers. H/ vecāku – pieteicēja un viņa sieva /pers. I/ aprūpē (*lietas 45.lapa*).

[2] Ar Krimuldas novada bāriņtiesas (turpmāk – bāriņtiesa, atbildētājs) 2017.gada 20.septembra lēmumu Nr.1-6/42-2017 (turpmāk – lēmums) nolemts nepārtraukt /pers. C/ bērnu aizgādības tiesības un uzdots /pers. C/ turpināt sadarbību ar dzīvesvietas sociālo dienestu, lai atjaunotu saikni ar bērniem un nodrošinātu tiem piemērotus sadzīves apstākļus /pers. C/ ģimenē.

Lēmuma pamatojumā norādīts, ka bāriņtiesa veica risku novērtēšanu un konstatēja, ka /pers. C/ raksturojumā būtiskākais risks ir saistīts ar piemērotas dzīvesvietas trūkumu trim vecākajiem bērniem, ar to saistīto mātes prombūtni no vecākajiem bērniem, kā arī traucēto piesaisti viņiem.

/pers. C/ bāriņtiesas sēdē lūdza neatņemt viņai bērnus. Paskaidroja, ka vēlas pati rūpēties par bērniem, ka no dēlu tēva /pers. H/ aizgāja prom, jo viņam patika iedzert, ka dzīvesvietā nebija darba, tādēļ devās darba meklējumos. Nepiekrīt pieteicēja iesniegumā minētajam, ka no 2015.gada nav rūpējusies par bērniem. Bija prombūtnē tikai darba dēļ un savu iespēju robežās sūtīja naudu savai mātei /pers. J/, kura aprūpēja bērnus viņas prombūtnes laikā. Jaunajā darba vietā satika jaunākā bērna tēvu /pers. K/, ar kuru dzīvo kopā Lielplatonē. /pers. K/ strādā un piekrīt, ka viņas vecākie bērni dzīvo kopā ar viņiem. Tiklīdz iekārtosies jaunajā dzīvoklī, bērnus un māti ņems pie sevis. Alkoholu ne viņa, ne /pers.K/nelieto. Saprot, ka jāatjauno saikne ar bērniem, jāsadarbojas ar bāriņtiesu un sociālo dienestu.

Sociālā darbiniece /pers. G/ bāriņtiesas sēdē paskaidroja, ka /pers. C/ sadarbojās ar sociālo dienestu, bet sadarbības laiks ir bijis pārāk īss, lai atrisinātu dzīvesvietas jautājumu, kura dēļ māte nevarēja paņemt pie sevis bērnus. Uzskata, ka šobrīd nav pamata pārtraukt /pers. C/ aizgādības tiesības un ir jāturpina sociālais darbs ar ģimeni.

Izvērtējot lietas materiālus, uzklausot /pers. C/ paskaidrojumus un sociālā dienesta ieteikumus, lēmumā secināts, ka šobrīd nav pamata pārtraukt /pers. C/ bērnu aizgādības tiesības, jo māte nav atstājusi bērnus veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos, bet ir pilnvarojusi savu māti bērnu pārstāvībai un šobrīd nerada draudus bērnu dzīvībai un veselībai. /pers. C/ atzīst savas problēmas bērnu aizgādības jomā, uzņēmusies atbildību par tām un sadarbībā ar institūcijām tās risina. /pers. C/ un viņas pašreizējā partnera ģimenē aug nepilnus četru mēnešus vecs bērns, kurš ir veselīgs, aprūpēts un uzraudzīts, kas liecina, ka /pers. C/ piemīt bērnu aprūpei nepieciešamās zināšanas un prasmes. Bērnu vislabākajās interesēs ir augt ģimenē.

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2017.gada 6.novembrī saņemts /pers. A/ pieteikums par lēmuma atcelšanu un pienākuma uzlikšanu bāriņtiesai atkārtoti izvērtēt jautājumu par bērnu aizgādības tiesību pārtraukšanu /pers. C/. Pieteikumā norādīti šādi argumenti.

[3.1] Bērnu tiesību aizsardzības likuma normas, ar kurām pamatots lēmums, ir piemērotas formāli, neņemot vērā faktiskos apstākļus, un ir piemērotas /pers. C/, nevis bērnu labā.

[3.2] Bāriņtiesa konstatēja, ka /pers. C/ jau ilgstoši nepilda savu vecāka pienākumu – rūpēties par bērnu audzināšanu un uzturēšanu, bet to novērtēja par labu /pers. C/, ignorējot to, ka trīs nepilngadīgi bērni tika atstāti tēva aizgādībā, bet pēc tēva nāves 2017.gada maijā – vecvecāku aizgādībā. /pers. C/ bija zināms par /pers. H/ nāvi, bet pilnvara par bērnu interešu pārstāvību tika izsniegta tikai tad, kad lietā iesaistījās bāriņtiesa. Savukārt, tikai pēc pilnvaras izsniegšanas bija iespējams risināt problēmas ar ārstu apmeklēšanu, bērnudārzu u.tml., kas līdz tam oficiāli nebija iespējams, un tas nozīmē, ka /pers. C/ attieksme pret bērniem ir pilnīgi vienaldzīga, jo savu interešu dēļ viņa nedeva iespēju vecvecākiem pilnīgi rūpēties par bērniem un to nedarīja arī pati. Pēc /pers. H/ nāves nebija iespējams noformēt bērniem pensiju apgādnieka zaudējuma gadījumā, kā arī saņemt valsts sociālos pabalstus. Tas norāda, ka

/pers. C/, pretēji bāriņtiesas viedoklim, absolūti nav saprašanas bērnu aprūpē plašākā nozīmē. /pers. C/ formālu un nenopietnu iemeslu dēļ atstāja savus bērnus, turklāt ilgstoši nenoformējot pilnvarojumu, un, neskatoties uz grūtībām dzīvē, praktiski uzreiz dzemdējusi vēl vienu bērnu. Līdz ar to secinājums, ka /pers. C/ piemīt prasmes bērnu aprūpē, ir neatbilstošs Civillikuma 177.panta noteikumiem un Bērnu [tiesību] aizsardzības likuma normām.

[3.3] Sadarbība ar Sociālajiem dienestiem nekādā mērā neattaisno /pers. C/ rīcību, jo no lēmuma izriet, ka /pers. C/ ar sociālajiem dienestiem sadarbojās ļoti neilgi, kas nav pietiekami personas novērtēšanai. Vienlaicīgi no sociālā dienesta 2017.gada 14.augusta atzinuma izriet, ka /pers. C/ sociālā dienesta redzeslokā nav nonākusi. Līdz ar to nav saprotams, kādēļ šāds atzinums lēmumā ir ņemts vērā.

[3.4] Apstāklis, ka /pers. C/ dažas reizes sūtīja savai mātei naudu bērnu uzturēšanai nav pamats nepārtraukt aizgādības tiesības. Šāda uzturēšana neatbilst Civillikuma normām par minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Nepietiekošs un neregulārs uzturs dod tiesības otram vecākam vai bērnu aizbildnim bērnu interešu aizstāvībai vērsties tiesā vai Uzturlīdzekļu garantijas fonda administrācijā ar attiecīgu prasījumu, kas konkrētajā gadījumā nebija iespējams tieši /pers. C/ rīcības dēļ. Rezultātā bērniem tika liegta iespēja būt nodrošinātiem ar uzturu pat minimālajā apmērā.

[3.5] Ir nepareizi un neobjektīvi ignorēt faktu, ka savās dzīvesvietās /pers. C/ uzturējās neilgi, līdz ar to iestādes nevar sniegt pilnu un objektīvu informāciju par viņu. Lietas izskatīšanas gaitā /pers. C/ ir mainījusi savu dzīvesvietu un šobrīd dzīvo Lielplatonē, Jelgavas novadā. No bāriņtiesas un sociālā dienesta, kuru darbības teritorijā atrodas /pers. C/ dzīvesvieta, nav nekādas informācijas par /pers. C/, kas ir bērnu tiesību tiešs pārkāpums. /pers. C/ ceļošana pa Latviju nav attaisnojama tikai ar darba un dzīvojamās platības meklējumiem. Tieši tas, ka viņa nav spējīga atrast darbu un mājokli, pierāda viņas vieglprātību, nespēju un nevēlēšanos rūpēties par bērniem.

[3.6] Lēmumā minētais par saiknes ar bērniem atjaunošanu un piemērotu sadzīves apstākļu nodrošināšanu skar tikai /pers. C/, aizsargā viņas intereses un neatbilst lietas faktiskajiem apstākļiem un juridiskajiem apsvērumiem par aizgādību, proti, Civillikuma 203.pants paredz vairākus iemeslus aizgādības tiesību pārtraukšanai – faktiski šķēršļi, kas liedz vecākam iespēju aprūpēt bērnu; bērns atrodas veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos vecāka vainas dēļ; vecāks ļaunprātīgi izmanto savas tiesības vai nenodrošina bērna aprūpi un uzraudzību. Kā pierādījums tam ir Kārsavas novada bāriņtiesas 2017.gada 28.septembra lēmums Nr.1-6/29, kurā norādīts, ka /pers. C/ saņem uzturlīdzekļus no Uzturlīdzekļu garantiju fonda /pers. D/ uzturam. Uzturlīdzekļus /pers. C/ izmanto tikai savām vajadzībām, nevis bērna uzturam. /pers. C/ paskaidrojumi un iesniegtie dokumenti par dažiem pārskaitījumiem neatbilst minētajā lēmumā norādītajam, ka laika posmā no 2016.gada 15.februāra līdz 2017.gada 18.janvārim viņa saņēma no Uzturlīdzekļu garantiju fonda uzturlīdzekļus 1229,93 *euro* apmērā.

[3.7] Ģimenes ārsts ambulatorā pacienta medicīniskajā kartē ir norādījis, ka /pers. D/ pastāvīgi tiek nozīmētas neirologa konsultācijas un regulāri jālieto medikamenti. Tas ir cieši saistīts ar pilnvaras izsniegšanu tikai 2017.gada jūlijā. Līdz tam nebija iespējams oficiāli izmantot ārstu pakalpojumus, jo nevienam, t.sk. /pers. J/ nebija uz to tiesību.

[3.8] Ievērojot Ciblas novada bāriņtiesas riska novērtējumā minēto, ka /pers. D/ spēj par sevi parūpēties, viņai ir pilnīgi normāla fiziska attīstība (kuru nav nodrošinājusi māte), mācībās ir nelielas grūtības, kas saistītas ar pagātni, jo meitene pārdzīvoja mātes aizbraukšanu un atbraukšanu, /pers. D/ ir jāpaliek kopā ar brāļiem un vecvecākiem.

[3.9] Bāriņtiesa atrauti no faktiskajiem apstākļiem piemēroja Civillikuma 203.panta pirmās daļas 1.punktu, atzīstot, ka bērni nav atstāti veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos, kas neatbilst patiesībai.

[4] Bāriņtiesa rakstveida paskaidrojumā tiesai pieteikumu neatzina, atsaucoties uz lēmumā norādīto argumentāciju, un papildus paskaidroja sekojošo.

[4.1] Bāriņtiesas trīs mēnešu ilgajā ģimenes izpētes laikā apkopotie lietas materiāli liecināja par /pers. C/ labvēlīgu attieksmi pret bērniem. Pastāvot līdzīgiem apstākļiem mātes un bērnu attiecībās, arī Ciblas novada bāriņtiesa nebija lēmusi par aizgādības tiesību pārtraukšanu /pers. C/. Kopš administratīvās lietas Nr.3-5/7-2017 uzsākšanas bāriņtiesā 2017.gada 10.jūlijā /pers. C/ izrādīja patiesu gribu un vēlēšanos pašai aprūpēt savus bērnus.

Jelgavas novada bāriņtiesa sniedza informāciju, ka /pers. C/ vairākkārt pēc savas iniciatīvas, kā arī aktīvi atsaucoties uz bāriņtiesas aicinājumiem, ir vērsusies attiecīgajās iestādēs un sadarbojusies ar speciālistiem un izpildījusi visus bāriņtiesas uzdotos uzdevumus. Deklarētajā dzīvesvietā Lielplatones pagastā veikti ievērojami remontdarbi, visiem bērniem ir sagādāta atsevišķa gultasvieta, ir labierīcības, sanitārais mezgls, pirmās nepieciešamības preces un mēbeles. Ir sagādāts visai ziemai nepieciešamais kurināmais. Pēc institūciju novērojumiem jaunākā bērna aprūpē, pamatvajadzību nodrošinājumā, bērna un mātes pozitīvajās emocionālajās attiecībās /pers. C/ šobrīd ir gatava un spējīga aprūpēt ne tikai zīdaini, bet arī trīs vecākos bērnus. Jelgavas novada bāriņtiesa apliecināja, ka turpinās darbu ar /pers. C/ ģimeni pārbaudes lietas ietvaros, uzraudzīs nepilngadīgo bērnu aprūpi, kā arī viņu tiesību un interešu ievērošanu ģimenē.

[4.2] Lēmuma pieņemšanas brīdī nebija pamata pārtraukt /pers. C/ bērnu aizgādības tiesības, jo māte nebija atstājusi bērnus veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos. Bāriņtiesa nesaskata ļaunprātību /pers. C/ rīcībā. /pers. C/ bija devusies darba meklējumos, bērnus bija atstājusi dēlu tēva un vecvecāku aprūpē un tas nekādā veidā neradīja draudus bērnu dzīvībai un veselībai. /pers. C/ kopdzīve ar /pers. H/ bija izirusi. Bāriņtiesa vērtē /pers. C/ kā sociālās sistēmas upuri, kurš līdzīgi kā pieteicējs devies darba meklējumos ārpus savas dzīvesvietas.

[4.3] Ciblas novada bāriņtiesa sniedza informāciju, ka bērni māti nepiemin un nekur braukt negrib. /pers. C/ 2017.gada 18.septembrī bāriņtiesai sniedza pretēju informāciju, proti, ka pēdējā tikšanās reizē 2017.gada 17.septembrī bērni lūdza māti ņemt viņus sev līdzi.

Bāriņtiesa, ņemot vērā bērnu vecumu un viņu atkarību no vecvecākiem, pieļauj iespēju, ka bērnu viedoklis nav brīvi pausts un, iespējams, ir ietekmēts, un līdz ar to nevar būt noteicošais lēmuma pieņemšanā.

2017.gada 14.novembrī bāriņtiesas atkārtoti noskaidrotais /pers. D/ un /pers. E/ viedoklis bija pretējs Ciblas novada bāriņtiesas minētajam. Proti, /pers. E/ pastāstīja, ka ir priecīgs par mammas atbraukšanu, ka viņš ļoti gaidīja mammu, ka visi grib pie mammas. /pers. D/ pastāstīja, ka viņa ir ļoti priecīga, ka satika mammu, ka viņa gribētu ar brāļiem un vecmammu Natašu braukt pie mammas, jo viņi viņu mīl, ka gribētu tur dzīvot pavisam, bet pie /pers. I/ un /pers. A/ braukt ciemos.

[4.4] Pārbaudes laikā 2017.gada 14.novembrī bāriņtiesa noskaidroja, ka pieteicējs pats ikdienā nenodrošina bērnu aprūpi un uzraudzību un ilgstoši atrodas prombūtnē ārpus Latvijas. /pers. E/ un /pers. F/ apmeklē diennakts bērnudārzu, kas ir pretrunā ar bērnu labākajām interesēm augt ģimenē.

[4.5] Pārbaudes laikā novērotās /pers. E/ un /pers. D/ attiecības ar māti liecināja, ka, neskatoties uz retajām tikšanās reizēm, viņu starpā ģimeniskā saikne nav zudusi, bērni māti nav aizmirsuši. Par /pers. C/ gribu rūpēties par bērniem liecina arī tas, ka viņa devās apciemot bērnus, neskatoties uz lielo attālumu starp Ciblas novadu un viņas pašreizējo dzīvesvietu Jelgavas novadā.

[4.6] Ciblas novada bāriņtiesa ir iesniegusi psihologa atzinumu par bērnu attieksmi pret māti. Atzinumā secināts, ka bērni mīl māti un grib dzīvot pie viņas, tomēr psihologs uzskata, ka bērni neizprot, kas viņus gaida nākotnē. Bērni ir pārāk mazi, lai objektīvi izvērtētu situāciju. Bērniem par māti un viņas ģimeni ir maz informācijas, jo viņus ir izaudzinājušas vecāsmātes. Psihologs ieteica, ka bērniem tomēr būtu labāk savā ierastajā vidē pie vecmammām, kur par viņiem domā, rūpējas un atbalsta.

Bāriņtiesa psihologa atzinumu vērtē kā nepilnīgu. Tajā nav informācijas par izpētes laiku un vietu, kā arī par konsultāciju un sesiju skaitu. Konsultācijās ir izmantota tikai viena projektīvā metode (Renē-Žīla metode). Secinājumi un ieteikumi lielākoties balstās uz pārrunu rezultātā iegūto informāciju, īpaši izceļot skolotāju /pers. L/ un /pers. M/ viedokļus.

[4.7] Attiecībā uz pieteikumā minēto, ka /pers. C/ nav nodrošinājusi bērniem minimālo uzturlīdzekļu apmēru, bāriņtiesa paskaidro, ka /pers. C/ atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā, līdz ar to viņas materiālās iespējas pašlaik ir ierobežotas. Atbilstoši Civillikuma 179.panta ceturtajai daļai situācijā, kad vecāku nav, vai viņi nespēj uzturēt bērnu, bērnu vecvecākiem ir pienākums uzturēt mazbērnus.

Par to, ka /pers. C/ nav ļaunprātīga uzturlīdzekļu nemaksātāja, liecina Ciblas novada bāriņtiesas sniegtā informācija, ka /pers. C/ ir pārskaitījusi savai mātei bērnu uzturam 200 *euro*. Jelgavas novada bāriņtiesa informēja, ka /pers. C/ savai mātei sūtīja naudu un sīkpakas bērnu aprūpei, ko pierādīja

ar kvītīm par sūtījumiem un naudas pārskaitījumu orderiem kopsummā par 401,93 *euro*.

[4.8] Bāriņtiesa ir pieņēmusi bērniem un ģimenei labvēlīgāko lēmumu un tas šobrīd ir attaisnojies, jo bērniem ar māti ir droša piesaiste, māte pilda visus institūciju dotos uzdevumus un ir sagādājusi piemērotu dzīvesvietu visiem saviem bērniem.

[4.9] Bāriņtiesa, vērtējot pašreizējo informāciju par /pers. C/ attiecībām ar abu vecāko dēlu vecvecākiem, secina, ka pieteicējs un viņa laulātā netieši izmanto bērnus kā ķīlniekus savās nesakārtotajās attiecībās ar bērnu māti.

[4.10] Izvērtējot Jelgavas novada bāriņtiesas sniegto informāciju par situāciju ģimenē, bāriņtiesa secina, ka būtiskākais no riskiem, kas bija saistīts ar piemērotas dzīvesvietas trūkumu vecākajiem bērniem, ir novērsts un šobrīd kļuvis par atbalsta resursu. Otrais no riskiem bija mātes ilgstošā prombūtne no bērniem, kas šobrīd arī ir novērsts. Māte savus bērnus ir apciemojusi, sazinās ar viņiem, un pašlaik vecākie bērni ciemojas mātes dzīvesvietā, lai iepazītos ar mātes dzīvesbiedru un jaunajiem sadzīves apstākļiem. /pers. C/ resurss ir arī tas, ka viņai ir radies pozitīvs skats uz nākotni, viņa ir atguvusi pašcieņu, iespēju savas prasmes un iemaņas izmantot, lai īstenotu savus mērķus un nodrošinātu bērniem labvēlīgu vidi to psihiskai un fiziskai attīstībai.

[4.11] Bāriņtiesa ir ievērojusi gan starptautiskajos, gan nacionālajos normatīvajos aktos nostiprinātos bērnu tiesību aizsardzības principus, ka par bērna prioritārām interesēm vispirms uzskatāma bērna atrašanās pie bioloģiskajiem vecākiem, un bērna šķiršana no ģimenes ir pieļaujama tikai kā galējais līdzeklis. Lēmums vērsts uz atbalstu ģimenei un bērnu tiesībām uzaugt ģimenē kopā ar māti.

[5] 2017.gada 4.decembrī tiesā saņemts trešās personas /pers. C/ rakstveida viedoklis par pieteikumu (*lietas 26.-28.lapa*), kurā norādīts, ka nekad nav atstājusi bērnus novārtā, ka vienmēr par viņiem ir interesējusies un iespēju robežās materiāli atbalstījusi, sūtot gan naudu, gan sīkpakas (apģērbu, apavus, kancelejas preces, skolas somu u.c.). 2017.gadā ir pārskaitījusi 401,93 *euro*, ko var pierādīt ar dokumentiem, bet faktiski ir pārskaitīta lielāka summa. Regulāri zvanīja pieteicējam, /pers. I/, kā arī savai mātei /pers. J/, kuras aprūpē atradās bērni, lai parunātu ar viņiem, painteresētos par to, kā bērni jūtas, vai ir kas nepieciešams. Bērni nebija atstāti novārtā, viņi atradās savu vecvecāku uzraudzībā un aprūpē. Pilnvarojumu /pers. J/ pārstāvēt bērnu intereses izsniedza tikai 2017.gada 13.jūlijā nevis ļaunprātības, bet nezināšanas dēļ. Nepiekrīt pieteicēja viedoklim, ka bērni nevēlas tikties, nepiemin sarunās un nevēlas dzīvot kopā ar viņu.

Dzīvo labiekārtotā divistabu dzīvoklī Lielplatonē, tajā ir gandrīz pabeigts kapitālais remonts. Ir iegādātas bērniem nepieciešamās mēbeles. /pers. K/ strādā algotu darbu, ienākumi ir pietiekami, lai nodrošinātu pašus, viņas māti un četrus nepilngadīgos bērnus.

Ir uzsākusi aktīvu sadarbību ar Jelgavas novada speciālistiem. Jaunākais bērns ir reģistrēts pie ģimenes ārsta, vecākos bērnus reģistrēs, tiklīdz viņi ieradīsies Lielplatonē. Ir interesējusies par bērnu izglītošanas iespējām, ir pieprasījusi valsts sociālos pabalstus, /pers. E/ un /pers. F/ apgādnieka zaudējuma pensiju. Vērsīsies Uzturlīdzekļu garantiju fondā saistībā ar uzturlīdzekļiem /pers. D/, jo Uzturlīdzekļu garantiju fonds 2016.gadā (mēnesi neatceras) pārtrauca to izmaksu. Ir saņēmusi daudzbērnu ģimenes 3+ karti, atkārtotas bērnu dzimšanas apliecības un /pers. H/ miršanas apliecību, jo minētie dokumenti atrodas pie pieteicēja un /pers. I/, kuri atteicās tos atdot, tāpēc tik ilgi nevarēja pieprasīt pabalstus bērniem. Šobrīd bērni ir deklarēti viņas dzīvesvietā. Uzskata, ka ir paveikusi daudz īsā laika posmā, ņemot vērā to, ka aprūpē sešus mēnešus vecu bērnu. Atzīst savu vainu situācijā, kāda izveidojusies viņas ģimenē, ļoti to pārdzīvo un ir gatava darīt visu iespējamo – sadarboties ar savas dzīvesvietas bāriņtiesu un sociālo dienestu, lai mainītu situāciju. Apliecina, ka ļoti mīl savus bērnus, norāda, ka vēlas dzīvot kopā ar bērniem, ka ir gatava un spējīga aprūpēt un audzināt bērnus, ka šobrīd ir visas iespējas, lai to darītu.

[6] Tiesas sēdē pieteicējs un pieteicēja pārstāve pieteikumu uzturēja uz tajā norādīto argumentu pamata. Pieteicēja pārstāve papildus paskaidroja, ka bāriņtiesa ar lēmumu uzdeva /pers. C/ turpināt sadarbību ar sociālo dienestu, lai atjaunotu saikni ar bērniem un nodrošinātu tiem piemērotus dzīves apstākļus viņas ģimenē. Secināms, ka bāriņtiesa atzina, ka /pers. C/ ir zaudēta saikne ar bērniem un, ka viņa nav nodrošinājusi bērniem piemērotus sadzīves apstākļus. Bāriņtiesa faktiski konstatēja, ka ir iestājušies Civillikuma 203.panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punkta nosacījumi. Ar lietas materiāliem ir pierādīts, ka /pers. C/ nerūpējās par bērniem kopš 2015.gada novembra, bet patiesībā kopš 2015.gada pavasara. Minēto faktu apstiprina Ciblas novada bāriņtiesas 2015.gada 16.decembra lēmums par ģimenes pabalsta izmaksas piešķiršanu /pers. H/, Ciblas novada bāriņtiesas sarunu ar /pers. H/, /pers. C/, /pers. I/, pieteicēju, /pers. J/ un bērniem, kas notikušas 2016. un 2017.gadā, protokoli, Ciblas novada bāriņtiesas sniegtā informācija bāriņtiesai, Ciblas novada psihologa 2017.gada 29.novembra atzinums. /pers. C/ darbības attiecībā uz bērniem uzsāka tikai pēc bāriņtiesas iesaistīšanās, nevis, kad nomira /pers. H/, kas liecina par /pers. C/ nepilnīgu attieksmi pret situāciju. 2017.gada 13.jūlijā starp Krimuldas novada sociālo dienestu un /pers. C/ noslēgta vienošanās par sadarbību. Neviens no tajā minētajiem uzdevumiem līdz 2017.gada 20.septembrim netika izpildīts – nebija sameklēta lielāka dzīvojamā platība, lai nodrošinātu normālus sadzīves apstākļus bērniem, netika nokārtots jautājums par pensijas saņemšanu apgādnieka zaudējuma gadījumā, par uzturlīdzekļiem meitai, par sociālajiem pabalstiem. Lietā nav informācijas par to, ka arī šobrīd šie jautājumi būtu atrisināti, un par iemesliem šādai /pers. C/ bezdarbībai. Lēmumā ņemta vērtā vienīgi /pers. C/ sniegtā informācija un viņas subjektīvais apstākļu vērtējums. No bāriņtiesu materiāliem izriet, ka /pers. C/ savās problēmās vienmēr vaino citus. Šādā situācijā uzskatīt viņu par sociālu upuri nav nekāda pamata. 2017.gada 4.decembrī bērni tika aizvesti no pastāvīgās dzīvesvietas uz Lielplatoni, līdz ar to nav saprotama bāriņtiesas 2017.gada 7.decembrī sniegtā informācija par bērnu ciemošanos pie mātes. Jelgavas novada bāriņtiesas sastādītajā aktā par dzīvesvietas apsekošanu un novērtēšanu norādīts, ka dzīvojamā platība ir 51 m^2. No akta nav konstatējams, kāda ir dzīvojamo istabu platība, kam konkrētajā gadījumā ir būtiska nozīme. Divās caurstaigājamās istabās dzīvo septiņi cilvēki, vienā istabā dzīvo divi puikas, meitene un vecmāte /pers. J/. Četri cilvēki uzturas vienā istabā, guļ vienā istabā un gulēšanai izmanto divas divstāvu gultas. Pastāv aizdomas, ka /pers. D/ ir epilepsija. Bāriņtiesa nav vērtējusi, vai ar šādu saslimšanu meitene var dzīvot tādos apstākļos, nav objektīvi izvērtējusi, vai šie sadzīves apstākļi ir piemēroti trīs mazgadīgiem bērniem. Bāriņtiesa nav novērtējusi vecvecāku spējas audzināt bērnus tādā gadījumā, ja mātei būtu pārtrauktas aizgādības tiesības, nav vērtējusi bērnu attiecības ar /pers. C/ dzīvesbiedru. Ir informācija, ka /pers. K/ pašam ir divi nepilngadīgi bērni, kurus jāuztur. Līdz ar to /pers. C/ sniegtā informācija, ka dzīvesbiedrs pelna pietiekoši, lai visus uzturētu, nav pārbaudīta.

Bāriņtiesas pārstāve pieteikumam nepiekrita, atsaucoties uz lēmumā un rakstveida paskaidrojumos tiesai norādīto argumentāciju. Papildus paskaidroja, ka /pers. C/ ir noformējusi valsts sociālos pabalstus, 2017.gada decembrī ir noformēta pensija apgādnieka zaudēšanas gadījumā, šobrīd tiek kārtots jautājums par uzturlīdzekļiem /pers. D/. Sadzīves apstākļus, kad vienā istabā dzīvo vecmamma ar trīs bērniem, otrā istabā /pers. C/ ar /pers. K/ un viņu kopīgo bērnu, neuzskata par nenormāliem. Uzsvēra, ka bērni dzīvo kopā ar mammu un jūtas ļoti labi.

Trešā persona paskaidroja, ka viņa sūtīja naudu bērnu uzturam, taču atzina, ka nepietiekamā apmērā. Bērnus gribēja paņemt pie sevis vēl tad, kad /pers. H/ bija dzīvs, taču viņš to neļāva. /pers. K/ iesaistās bērnu aprūpē – izņem bērnus no bērnudārza, māca /pers. D/ angļu valodu, bērniem daudz ko pērk.

Sevišķais aizbildnis paskaidroja, ka pirmajā tikšanās ar bērniem reizē 2017.gada 14.novembrī, redzot /pers. E/ un /pers. D/ saskarsmi ar mammu, saprata, ka viņiem ir piesaiste mātei. /pers. E/ sarunas laikā teica, ka mamma viņus paņems līdzi pie sevis un ka viņš būs kopā ar mammu. /pers. D/ satika skolā, viņai bija ļoti liels prieks un sajūsma ieraugot mammu. Otrajā tikšanās reizē 2017.gada 4.decembrī visi bērni bija mājās. Māja bija ļoti auksta. Bērni zināja, ka jāatbrauc arī mammai un bija viņai sagatavojuši istabā pārsteigumu – logā bija iekarinātas lampiņas, kuras viņi gribēja ieslēgt, kad mamma ienāktu istabā. Bērni ar nepacietību gaidīja, kad mamma ieradīsies. Uz jautājumu, vai viņi būtu gatavi braukt pie mammas ciemoties, bērni atbildēja, ka viņi grib dzīvot pie mammas, bet pie vecmammas /pers. I/ brauks ciemos. Visās sarunās bērni uzsvēra, ka ļoti vēlas būt kopā ar mammu. Bērni jau bija sagatavojuši mantas, kuras viņi ņems līdzi. Brīdī, kad atbrauca /pers. C/, ienāca pieteicēja dēls /pers. N/ un pateica, ka /pers. C/ mājā nelaidīs. Tajā brīdī radās apjukums un bērni par sagatavoto pārsteigumu aizmirsa, viņiem galvenais bija tikt laukā pie mammas. Uzskata, ka bērniem ir acīmredzama piesaiste mammai, ka bērniem ir svarīga mamma, neraugoties uz sadzīves apstākļiem. Paskaidroja, ka šobrīd tiek risināts jautājums par lielāku dzīvojamo platību.

Motīvu daļa

[7] Izvērtējot lietas dalībnieku argumentus un lietas materiālus, tiesa secina, ka pieteikums ir noraidāms.

[8] Lietā ir strīds par to, vai bāriņtiesa pamatoti atteica pārtraukt trešajai personai bērnu aizgādības tiesības. Tādējādi tiesai ir jāpārbauda, vai pastāv Civillikuma 203.pantā paredzētie priekšnoteikumi bērnu aizgādības tiesību pārtraukšanai trešajai personai un vai uzliekams pienākums bāriņtiesai atkārtoti izvērtēt jautājumu par aizgādības tiesību pārtraukšanu trešajai personai.

[9] Saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bērna tiesībām (turpmāk – Konvencija) 3.pantu visās darbībās, kas saistītas ar bērniem, neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts vai privātas sociālās nodrošināšanas institūcijas, tiesas primārajam apsvērumam ir jābūt bērna vislabākajām interesēm.

Civillikuma 177.pants noteic, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam). Bērna uzraudzība nozīmē rūpes par bērna paša drošību un trešās personas apdraudējuma novēršanu. Ar tiesībām noteikt bērna dzīvesvietu saprotama dzīvesvietas ģeogrāfiskā izvēle un mājokļa izvēle.

Civillikuma 203.panta pirmā daļa noteic, ka aizgādības tiesības vecākam tiek pārtrauktas, ja bāriņtiesa atzīst, ka: 1) ir faktiski šķēršļi, kas liedz vecākam iespēju aprūpēt bērnu; 2) bērns atrodas veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos vecāka vainas dēļ (vecāku apzinātas rīcības vai nolaidības dēļ); 3) vecāks ļaunprātīgi izmanto savas tiesības vai nenodrošina bērna aprūpi un uzraudzību; 4) vecāks ir devis piekrišanu bērna adopcijai, izņemot gadījumu, kad viņš kā laulātais ir devis piekrišanu tam, ka bērnu adoptē otrs laulātais; 5) konstatēta vecāka vardarbība pret bērnu vai ir pamatotas aizdomas par vecāka vardarbību pret bērnu.

Analoģiski noteikumi bērna aizgādības tiesību pārtraukšanai noteikti Bāriņtiesu likuma 22.pantā.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 26.panta pirmā daļa noteic, ka ģimene ir dabiska bērna attīstības un augšanas vide, un katram bērnam ir neatņemamas tiesības uzaugt ģimenē.

Tādējādi no minētajām tiesību normām izriet, ka bērna vislabākās intereses ir būt kopā ar saviem vecākiem, bet aizgādības tiesības vecākiem pārtraucamas tikai īpašos, ļoti nopietnos gadījumos. Tas ir galējais līdzeklis, ja nav iespējams novērst bērna attīstībai nelabvēlīgos apstākļus, viņam paliekot vecāku aizgādībā (aprūpē), jo katram bērnam ir tiesības, lai viņam būtu vecāki, un tikai īpašos gadījumos, pastāvot objektīvam iemeslam, vecākiem ir pārtraucamas aizgādības tiesības.

Līdz ar to tiesa vērtē, vai bāriņtiesa ir pārbaudījusi Civillikuma 203.pantā un Bāriņtiesu likuma 22.pantā noteiktos priekšnoteikumus, kā arī to, vai uz sprieduma taisīšanas brīdi nav radušies jauni, iepriekš nekonstatēti apstākļi, kas var būt par pamatu bērnu aizgādības tiesību pārtraukšanai trešajai personai.

[10] Izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, kopsakarā ar procesa dalībnieku tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, tiesa konstatē, ka trešā persona kopā ar bērniem nedzīvoja no 2015.gada novembra. 2015.gadā trešā persona ir piekritusi, ka bērni dzīvos kopā ar /pers. H/ un /pers. J/. Saskarsmi šajā laika posmā ar bērniem trešā persona īstenoja reti, reizēm sniedza materiālu un finansiālu atbalstu. Līdz /pers. H/ nāvei bērnu ikdienas aizgādību īstenoja /pers. H/ un /pers. J/, pēc tam /pers. J/ un pieteicējs ar /pers. I/. Pieteicējs bērnus nodrošināja materiāli. No 2017.gada 4.decembra bērnu ikdienas aizgādību īsteno trešā persona. Par šiem apstākļiem lietā strīds nepastāv.

Izvērtējot bāriņtiesas lietā savāktos pierādījumus, tiesa konstatē, ka bāriņtiesa, veicot risku novērtēšanu, ir secinājusi, ka trešajai personai būtiskākais risks ir saistīts ar piemērotas dzīvesvietas trūkumu trim vecākajiem bērniem, ar to saistīto mātes prombūtni, kā arī traucēto piesaisti bērniem. Bāriņtiesa arī konstatējusi, ka kopš administratīvās lietas uzsākšanas bāriņtiesā trešā persona izrāda patiesu gribu un vēlēšanos pašai aprūpēt bērnus. No Jelgavas novada bāriņtiesas sniegtās informācijas izriet, ka /pers. C/ vairākkārt pēc savas iniciatīvas, kā arī aktīvi atsaucoties uz bāriņtiesas aicinājumiem, ir vērsusies attiecīgajās iestādēs un sadarbojusies ar speciālistiem un izpildījusi visus bāriņtiesas uzdotos uzdevumus. Deklarētajā dzīvesvietā Lielplatonē veikti ievērojami remontdarbi, bērniem ir sagādāta atsevišķa gultasvieta, pirmās nepieciešamības preces un mēbeles, dzīvoklī ir labierīcības, sanitārais mezgls. Ir sagādāts ziemai nepieciešamais kurināmais. /pers. C/ šobrīd ir gatava un spējīga aprūpēt ne tikai zīdaini, bet arī trīs vecākos bērnus. Bāriņtiesa arī ir konstatējusi, ka /pers. D/ ir iekārtota un mācās skolā, /pers. F/ un /pers. E/ apmeklē bērnudārzu.

No lietā iegūtajiem pierādījumiem un bāriņtiesas sniegtajiem paskaidrojumiem tiesa konstatē, ka uz lietas izskatīšanas brīdi trešā persona bērniem ir nodrošinājusi drošu vidi, dzīvo kopā ar bērniem, veic bērnu ikdienas aprūpi, palīdzību bērnu aprūpē sniedz arī trešās personas māte un /pers. K/. Vienlaikus tiesa atzīst, ka līdz brīdim, kamēr bāriņtiesā tika ierosināta administratīvā lieta, trešā persona nepietiekoši iesaistījās bērnu aprūpē, ko atzina arī pati bērnu māte.

Tiesa no lietas materiāliem nekonstatē, ka trešā persona ļaunprātīgi izmantotu savas tiesības, piemēram, liekot šķēršļus lēmumu pieņemšanā bērniem būtiskos jautājumos. Attiecībā uz pieteicēja pausto argumentu, ka pilnvara trešās personas mātei, lai viņa varētu risināt dažādus ar bērnu tiesībām un interesēm saistītus jautājumus, izdota tikai 2017.gada jūlijā, tiesa norāda, ka ir acīmredzams, ka par šādas pilnvaras nepieciešamību trešā persona uzzināja, sākot sadarboties ar bāriņtiesu. Turklāt līdz 2017.gada 24.maijam bērni bija tēva aizgādībā, tāpēc noraida kā nepamatotus pieteicēja iebildumus, ka bērni ilgstoši bija atstāti dzīvībai un veselībai bīstamos apstākļos. Vienlaikus tiesa norāda, ka lietā nav pierādījumu tam, ka pieteicējs pēc /pers. H/ nāves būtu norādījis /pers. C/ uz šādas pilnvaras nepieciešamību, bet trešā persona pieteicējam būtu atteikusi pilnvaru izdot. Uz šādiem apstākļiem nenorādīja arī pieteikumā.

[11] Bērnu tiesību aizsardzības likuma 20.panta trešā daļa noteic, ka bērnam tiek dota iespēja tikt uzklausītam jebkādās ar viņu saistītās iztiesāšanas vai administratīvās procedūrās vai nu tieši, vai ar sava likumīgā pārstāvja vai attiecīgas institūcijas starpniecību. Uzklausīt bērnu viedokli ne tikai tieši, bet arī pastarpināti tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnus, paredz arī starptautiskās tiesību normas. Tā Apvienoto Nāciju Organizācijas 1989.gadā pieņemtās Bērnu tiesību konvencijas 12.pants noteic, ka dalībvalstis nodrošina bērnam, kas spējīgs formulēt savus uzskatus, tiesības brīvi paust šos uzskatus visos jautājumos, kas skar bērnu, turklāt bērna uzskatiem tiek veltīta pienācīga uzmanība atbilstoši bērna vecumam un brieduma pakāpei. Šai nolūkā bērnam tiek arī dota iespēja tikt uzklausītam jebkādas ar bērnu saistītas iztiesāšanas vai administratīvās izmeklēšanas gaitā vai nu tieši vai ar pārstāvja, vai attiecīga orgāna starpniecību nacionālajās procesuālajās normās paredzētajā kārtībā.

No minētajām tiesību normām izriet, ka lietās, kurās ir iesaistīts bērns, viņš var piedalīties pats personīgi vai viņa viedoklis var būt noskaidrots pastarpināti. Tiesiskajās attiecībās, kurās ir iesaistīts bērns, bērna intereses ir prioritāras.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka konkrētajā lietā ir noskaidrojams un, ievērojot bērnu vislabākās intereses, ņemams vērā arī bērnu izteiktais viedoklis.

Izvērtējot sarunu ar bērniem protokolus, tiesa secina, ka bērni gaida mammu, vēlas dzīvot kopā ar mammu (*lietas 92., 94., 106.lapa*), bērni ir apmierināti ar dzīvi pie mammas. Arī no psihologa atzinuma secināms, ka bērni mammu mīl un vēlas dzīvot kopā ar māti, bērniem ir piesaiste mātei (*lietas 100.lapa*). Arī atbilstoši sevišķās aizbildnes paskaidrojumiem tiesas sēdē bērniem ir piesaiste mātei, bērni vēlas dzīvot kopā ar māti.

Apkopojot lietā saņemto bērnu viedokli, tiesa secina, ka bērni vēlas dzīvot kopā ar māti, vēlas, lai trešā persona par viņiem rūpētos. Ņemot vērā, ka uz lietas izskatīšanas laiku bērni dzīvo kopā ar māti un māte īsteno bērnu aizgādības tiesības tiesa secina, ka bērnu viedoklis ir respektēts.

Tiesa, izvērtējot iepriekš konstatēto apstākļu kopumu, atzīst, ka izskatāmajā lietā nepastāv nekādi faktiski šķēršļi, kas liegtu /pers. C/ aprūpēt bērnus, ne arī konstatēt, ka /pers. C/ ļaunprātīgi izmantotu savas tiesības vai nenodrošinātu bērna aprūpi un uzraudzību.

[12] Pieteicēja argumentu par to, ka /pers. C/ nav pietiekamu finanšu līdzekļu, ka dzīvoklis ir nepietiekošas platības, tiesa noraida kā nepamatotu, lai konstatētu, kādu no Civillikuma 203.panta pirmajā daļā paredzētajiem pamatiem aizgādības tiesību pārtraukšanai. Materiālās grūtības un nelielas platības dzīvoklis nav pietiekams pamats aizgādības tiesību pārtraukšanai vecākam. Bāriņtiesa lietā nav konstatējusi, ka trešās personas finansiālā situācija jebkādā veidā ietekmētu nepienācīgu bērnu aprūpi. Turklāt papildu materiālo atbalstu var iegūt arī ar sociālo palīdzību, sociāliem pabalstiem un, protams, ar uzturlīdzekļiem bērnam. Kā tiesas sēdē paskaidroja bāriņtiesa, trešā persona ir atrisinājusi jautājumu saistībā ar apgādnieka zaudējuma pensiju, sociālajiem pabalstiem, tiek risināts jautājums, lai atjaunotu uzturlīdzekļu saņemšanu /pers. D/ uzturam. Apstāklis, ka /pers. K/ apgādībā ir vēl divi bērni, nav pamats aizgādības tiesību pārtraukšanai /pers. C/.

Augstākā tiesa ir norādījusi, ka bērna aizgādības tiesību pārtraukšana vecākam ir galējais līdzeklis, ja nav iespējams novērst bērna vislabākajām interesēm nelabvēlīgus apstākļus, viņam paliekot vecāka aizgādībā (sk. piemēram, *Augstākās tiesas 2012.gada 12.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-870/2012 9.punktu*).

Aizgādības tiesību pārtraukšana ir galējais līdzeklis, ja citādi nav iespējams novērst bērna tiesību un tiesisko interešu apdraudējumu. Lietā nav konstatēts, ka pastāvētu mātes pieļauts bērnu tiesību un tiesisko interešu apdraudējums. Apdraudējums pastāv tikai saistībā ar trešās personas un pieteicēja un /pers. I/ savstarpējām konfliktējošām attiecībām. Tiesa norāda, ja pastāv kādas domstarpības, tās ir risināmas citiem likumīgiem līdzekļiem, nevis vecākam pārtraucot bērnu aizgādības tiesības. Tiesa nekonstatē, ka bāriņtiesa formāli būtu vērtējusi faktiskos apstākļus par labu trešajai personai. No lietas materiāliem kopumā izriet, ka bāriņtiesa ir rīkojusies bērnu vislabākajās interesēs un veicinājusi bērnu atkal apvienošanos ar māti, ir sniegta palīdzība trešajai personai radušās situācijas atrisināšanā. Tiesai nav pamata apšaubīt bāriņtiesas norādīto, ka trešā persona patiesi vēlas pati rūpēties par saviem bērniem, pretējs priekšstats tiesai neradās arī tiesas sēdē. Var piekrist pieteicēja pārstāves paustajam viedoklim, ka, iespējams, trešajai personai pietrūkst prasmes un iemaņas bērnu audzināšanā, taču izskatāmajā gadījumā svarīgākais ir tas, ka trešā persona vēlas savus bērnus audzināt, un, sadarbojoties ar bāriņtiesu un sociālo dienestu, to ir apliecinājusi.

[13] Ņemot vērā iepriekš konstatēto, kā arī izvērtējot lietas materiālus, tiesai nerodas šaubas, ka lēmums, ar kuru atteikts pārtraukt trešajai personai bērnu aizgādības tiesības, ir pamatots, jo nav konstatējams neviens no tiesību normās paredzētajiem aizgādības tiesību pārtraukšanas pamatiem, kā arī tiesa nekonstatē priekšnoteikumus jauna administratīvā akta, par bērnu aizgādības tiesību pārtraukšanu trešajai personai, izdošanai. Tādējādi tiesa atzīst, ka pārsūdzētais lēmums ir tiesisks un pamatots, bet pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.pantu, 290.panta pirmo un otro daļu un 291.panta pirmo daļu tiesa

nosprieda:

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Krimuldas novada bāriņtiesas 2017.gada 20.septembra lēmuma Nr.1-6/42-2017 atcelšanu un pienākuma uzlikšanu Krimuldas novada bāriņtiesai atkārtoti izvērtēt jautājumu par /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ aizgādības tiesību pārtraukšanu /pers. C/.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnese Solvita Pujāte